

Středoškolská technika 2014

Setkání a prezentace prací středoškolských studentů na ČVUT

KOVANÉ MADLO

Matěj Hlavín

**Střední škola umělecká a řemeslná
Nový Zlíchov 1
Praha 5**

Tento výrobek je historizující kované madlo, zhotovené žákem druhého ročníku, oboru umělecký kovář, zámečnický. Jedná se o pololetní kontrolní práci. Žáci v prvním ročníku absolvují zámečnický zácvik, který trvá celý první ročník. S kovářstvím se tedy žáci setkávají až od druhého ročníku.

Madlo se skládá ze čtyř částí, které jsou na sebe nýtované. Výrobek obsahuje několik základních dekorativních kovářských prvků. Prvním je technika zvaná torzírování, nebo také tordování. Je patrná přímo na záchytném prvku madla. Jedná se o stáčení materiálu v jednom či více směru právě tak, aby jeho povrch tvořil jakousi spirálu. Tato technika se provádí dvěma způsoby. První způsob je stáčení za studena. Stáčet za studena je možné až do průměru 20 mm. Druhý způsob je stáčení za tepla, kdy se ocel rozžhaví a stáčí se pomocí vratidla a svěráku. Dalším dekorativním prvkem je tak zvané rýhování. Tato technika spočívá ve vytváření rýh do materiálu speciálními nástroji, které jsou různě tvarované podle potřeby. Nástroj, zvaný sekáč, nebo rýhovák, se pokládá na žhavý materiál a pomocí těžkého přitloukacího kladiva se rázy do povrchu oceli vyrážejí rovné, nebo zakřivené rýhy. Posledním dekorativním prvkem je okování konců ploché podložky madla do lístečků. Způsob připevnění madla je zde řešen v podobě kovářských hřebíků. Je ale možné také upevnění řešit pomocí ozdobných šroubů či vrutů. Pro naše účely je madlo pouze natřené kovářskou barvou s příměsí mletého grafitu, který po zaschnutí a vyleštění se rozjasní a dodá výrobku lesk a starobylou patinu.

